

1. Tuhý komunálny odpad (TKO) v obci HUNCOVCE

Vážení občania,

téma odpadov je v médiách rozoberaná z roka na rok vo väčšej miere. Či už je témou neúmerný nárast tvorby odpadov, neustále zvyšovanie cien za ich likvidáciu, alebo vznik čiernych skládok a negatívne dôsledky na životné prostredie. Pre lepšie pochopenie problematiky komunálnych odpadov a hľadanie cesty na udržanie poplatkov za likvidáciu odpadov v našej obci na udržateľnej úrovni je nutné poznať základne vplyvy na tvorbu výslednej ceny.

Poplatky, ktoré obec uhrádza za zber a likvidáciu TKO sa skladajú z týchto zložiek:

- Poplatok za uloženie komunálneho odpadu v zmysle zákona č.17/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov
- Poplatok za uloženie komunálneho odpadu na skládke
- Poplatok za zber a prepravu komunálneho odpadu

Ad a) Poplatok za uloženie komunálneho odpadu v zmysle zákona č.17/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov – Príjmy z tohto poplatku sú príjmom rozpočtu tej obce alebo obcí, v ktorých katastrálnom území sa skládka nachádza a použijú sa na účely zlepšenia životného prostredia v danej obci. V prípade našej obce, keďže skládku nemáme, sme tento poplatok povinní uhradiť.

Od roku 2014 až do konca roku 2018 bol tento poplatok rovnaký, a to 4,98 € za 1 tonu odpadu.

Príloha č. 1 k zákonu č. 17/2004 Z. z.

POPLATKY ZA ULOŽENIE ODPADOV NA SKLÁDKU ODPADOV (€ . t⁻¹)

Položka odpadov/rok	2014	2015	2016 a nasledujúce roky
Komunálne odpady po vytriedení piatich zložiek ⁴⁾	4,98	4,98	4,98

Nariadením vlády č. 330/2018 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2019 bol tento poplatok výrazne zvýšený, a jeho výška závisí od úrovne vytriedenia komunálneho odpadu v obci. Inak povedané - čím horšie občania triedia odpad - tým vyšší je tento poplatok.

POLOŽKY A SADZBY ZA ULOŽENIE ZMESOVÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU (20 03 01) A OBJEMNÉHO ODPADU (20 03 07) NA SKLÁDKU ODPADOV euro.t⁻¹

Položka	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu x [%]	Sadzba za príslušný rok v eurách . t ⁻¹		
		2019	2020	2021 a nasledujúce roky
1	x ≤ 10	17	26	33
2	10 < x ≤ 20 10,4%	12	24	30
3	20 < x ≤ 30	10	22	27
4	30 < x ≤ 40	8	13	22
5	40 < x ≤ 50 42,5%	7	12	18
6	50 < x ≤ 60	7	11	15
7	x > 60	7	8	11

Obec Huncovce mala za rok 2018 úroveň vytriedenia komunálneho odpadu značne nízku, iba **10,4%**. To znamená, že od januára tohto roku sa tento druh poplatku pre našu obec zvýšil z pôvodných 4,98 €/t na 12 €/t (zvýšenie poplatku o cca 140%). Ak to premietneme na množstvo komunálneho odpadu v našej obci za rok 2018, tak pri 750 t odpadu ročne je to medziročné zvýšenie nákladov o **5.265€**. Ako sa tento poplatok bude meniť v roku 2020 a 2021? Ako je vidieť z tabuľky, pokiaľ by sa nezmenila úroveň triedenia komunálneho odpadu, pre rok 2020 by sa tento poplatok zvýšil na 24 €/t (ročne zvýšenie o **14.265€**) a v roku 2021 sa tento poplatok zvýši na 30 €/t (ročne zvýšenie o **18.765€**).

* tento poplatok nie je predmetom DPH

➔ *Aké sú možnosti zníženia tohto poplatku? Produkovat' menej komunálneho odpadu, komunálny odpad lepšie triediť, do zberných nádob nedávať biologicky rozložiteľný odpad (trávu). Napriek tejto snahe však poplatok bude z roka na rok enormne stúpať, ako je vidieť z tabuľky.*

*A práve z toho dôvodu, v snahe udržať túto zložku ceny čo najnižšiu, sme od minulého roku začali so sezónnym pondelkovým zberom pokosenej trávy od občanov. Tráva tak nekončí v smetnej nádobe na TKO a nezvyšuje nám ročné množstvo komunálneho odpadu na skládke, ale naopak – tvorí nám výraznú hmotnostnú zložku (až 180 t) ktorá nám zvyšuje úroveň vytriedenia komunálneho odpadu z pôvodných **10,4%** na **42,5%** (ako môžete odčítať z tabuľky vyššie – pri tejto úrovni vytriedenia nám pre rok 2020 poplatok za uloženie komunálneho odpadu v zmysle zákona č.17/2004 Z.z. nestúpol na pôvodne očakávaných 24 €/t, ale ostal na úrovni 12 €/t). Ak tento trend chceme zachovať aj pre rok 2021, budeme musieť vyzbrať ešte viac pokosenej trávy.*

Ad. b) Poplatok za uloženie komunálneho odpadu na skládke – ide o poplatok, ktorý zaplatíme zmluvnému prevádzkovateľovi skládky za uloženie komunálneho odpadu vyprodukovaného v našej obci a uloženému na jeho skládke.

Za posledné roky sme využívali na uloženie komunálneho odpadu jednu z najbližších skládok, a to skládku v prevádzke firmy Služby obce Ľubica s.r.o. V súvislosti s vyčerpaním kapacít skládky Ľubica sme dňa 13.3.2019 dostali od firmy Služby obce Ľubica s.r.o. výpoveď zmluvy s 3-mesačnou výpovednou lehotou. Táto skutočnosť zasiahla okrem našej obce aj ďalšie okolité obce v našom regióne. Znamenalo to, že do 1. júla 2019 sme si museli nájsť na uloženie komunálneho odpadu inú skládku. Po viacerých rokovaníach s možnými dodávateľmi sa do finálneho výberu dostali iba 2 firmy, z ktorých sme vyhodnotením komplexných cenových ponúk vybrali víťaznú firmu ktorá na prechodné obdobie do konca roka 2019 zabezpečovala uloženie (a zvoz)

komunálneho odpadu. Následne sme pre ďalšie 2 roky 2020 a 2021 verejným obstarávaním vybrali ďalšiu firmu na uloženie (a zvoz) komunálneho odpadu.

Kým vo firme Služby obce Ľubica s.r.o. bola cena za uloženie komunálneho odpadu 26,64 € za 1 tonu, u aktuálneho dodávateľa je táto cena **40,80 €/t.** (zvýšenie o takmer 65%). Ak to premietneme na množstvo komunálneho odpadu v našej obci za rok 2019, tak pri 750 t odpadu za rok je to medziročné zvýšenie nákladov o cca **10.500 €** !

➔ *Aké sú možnosti zníženia tohto poplatku? Produkovat' menej komunálneho odpadu, komunálny odpad lepšie triediť, do zberných nádob nedávať biologicky rozložiteľný odpad (trávu). Vzhľadom k aktuálnej situácii na skládkach na území celého Slovenska ako aj rast minimálnej mzdy však môžeme očakávať postupný nárast tejto zložky ceny za uloženie komunálneho odpadu.*

* Všetky ceny sú uvádzané vrátane DPH

Ad. c) Poplatok za zber a prepravu komunálneho odpadu – ide o poplatok, ktorý zaplatíme zmluvnej firme za manipuláciu so smetnými nádobami a odvozom komunálneho odpadu z obce na skládku.

Za posledné roky sme na tento účel využívali firmu Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok, ktorá týždenne vyvážala komunálny odpad z našej obce na skládku v Ľubici. V súvislosti s uzatvorením skládky Ľubica k 30.06.2019 a taktiež v súvislosti s tým, že ostatné skládky v okolí neumožnili firme Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok vývoz na svoje vlastné skládky, sme boli nútení s touto firmou ukončiť zmluvu dohodou k 30.06.2019. Súčasne s výberom dodávateľa zabezpečujúceho uloženie komunálneho odpadu sme tak v roku 2019 museli nájsť aj firmu, ktorá za najvýhodnejších cenových podmienok zabezpečí zber a prepravu komunálneho odpadu z obce na skládku.

Kým vo firme Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok bola cena za zber a prepravu (myslí sa tým cena tzv. „manipulačné“, za prázdnu nádobu bez ceny za hmotnosť odpadu vo vnútri nádoby) pri klasickej 120 l zbernej nádobe **0,53 €/ks**, 240 l zbernej nádobe **0,95 €/ks** a 1100 l zbernej nádobe **4,32 €/ks**, u nového dodávateľa je cena za zber a prepravu pri klasickej 120 l zbernej nádobe **0,96 €/ks**, 240 l zbernej nádobe **1,14 €/ks** a 1100 l zbernej nádobe **5,88 €/ks**. (v priemere ide o zvýšenie ceny o cca 65%). Ak vezmeme do úvahy počet jednotlivých typov zberných nádob v obci, je to nárast ročnej ceny z pôvodných **14.305 €** na cenu **23.809€**, čo znamená ročné zvýšenie nákladov o **9.503 €**. Tu je potrebné ešte dodať, že zberná a prepravná firma účtuje obci manipulačný poplatok nielen za zberné nádoby, ale aj za vrecia s komunálnym odpadom, ktoré mnohí občania často prikladajú k zberným nádobám, keďže objem zberných nádob im zďaleka nepostačuje ani pri týždennej frekvencii vývozu.

➔ *Aké sú možnosti zníženia tohto poplatku? Prednostné využívanie menších 120 l zberných nádob v zmysle platného VZN, možné zníženie frekvencie zvozu na 1x za 2 týždne za predpokladu vyššej úrovne triedenia odpadu (?)*

* Všetky ceny sú uvádzané vrátane DPH

2. Historický vývoj výšky sadzieb a poplatkov za TKO v obci

- Od r. 2013 do konca r. 2015 bola Všeobecne záväzným nariadením obce (VZN) stanovená sadzba poplatku 14,60 € za osobu na rok. Táto sadzba sa zvýšila v r. 2016 na 18,25 € za osobu na rok.
- Náklady na zber a likvidáciu TKO v našej obci za rok 2018 boli cca 46.000€. Ak vezmeme do úvahy počet obyvateľov v obci a taktiež uplatnenie zníženia, resp. oslobodenia od poplatku, tak doterajšia sadzba 18,25 € za osobu a rok dokázala v roku 2018 ako-tak pokryť všetky náklady spojené so zberom a likvidáciou TKO.
- Za rok 2019 došlo z dôvodu zvýšenia zákonného poplatku v zmysle Nariadenia vlády č. 330/2018 Z.z. (+5.265 €), ako aj z dôvodov súvisiacich s uzatvorením skládky Ľubica (+3.960 € za skládkovanie a +4.751€ za zber a prepravu) k navýšeniu nákladov za zber a likvidáciu TKO v našej obci o cca **13.980 €**. Tieto zvýšené náklady v roku 2019 sme nijako nepremietli do zvýšenia sadzby poplatku pre občana za rok 2019, a na úhradu týchto nákladov sme použili prostriedky z iných položiek rozpočtu obce. Zvýšenie nákladov teda pre rok 2019 teda zaplatila Obec.
- V roku 2020 však bude tento nárast nákladov pre obec znamenať viac ako **25.000 €** v porovnaní s nákladmi za rok 2018 (+5.265€ zákonný poplatok v zmysle Nariadenia vlády č. 330/2018 Z.z., +10.500€ za skládkovanie; +9.503€ za zber a prepravu). Celkovo tento nárast nákladov na zber a likvidáciu TKO predstavuje zvýšenie o **41% !** Po podrobnej analýze a následnej diskusii poslanci Obecného zastupiteľstva v decembri 2019 prijali uznesenie, ktoré mení doterajšiu sadzbu pre fyzické osoby z pôvodných 18,25 € za osobu/rok na novú sadzbu **21,90 € za osobu/rok**. Pre právnické osoby a podnikateľov sa mení doterajšia sadzba za 120l nádobu z 1,925 € na **2,916 €** pri frekvencii 12 a viac vývozov za kalendárny rok, a na **5,83 €** pri frekvencii menej ako 12 vývozov za kalendárny rok. Pre právnické osoby a podnikateľov sa mení doterajšia sadzba za 1100l nádobu z 19,25 € na **26,73 €** pri frekvencii 12 a viac vývozov za kalendárny rok, a na **53,46 €** pri frekvencii menej ako 12 vývozov za kalendárny rok.

Výber zo Všeobecného záväzného nariadenia (VZN) číslo 9/2019 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, a VZN č.3-2020 o nakladaní s odpadmi na území obce:

A) Pre fyzické osoby:

- *Sadzba poplatku pre pôvodcov odpadu bez zavedenia množstvového zberu komunálnych odpadov: **0,06 € / osobu a kalendárny deň (t.j. 21,90 € / osobu a kalendárny rok).***
- *Použitie veľkosti zberných nádob pre rodinné a bytové domy:
pre **1 – 5 člennú domácnosť** – jedna nádoba s objemom do 120 l
pre **6 a viac člennú domácnosť** – jedna nádoba s objemom 240 l alebo dve nádoby s objemom 120l
(uvedené pravidlo nie je žiadna novinka a v obci platí už od roku 2013)*
- *Ak domácnosti nepostačuje povolený objem určenej nádoby (napr. sezónny jednorázový nárast množstva odpadu), môže si na Obecnom úrade dokúpiť **100l zberné vrece čiernej farby** označené logom obce v cene **2,00 €/ks**. (Iné vrecia s komunálnym odpadom nebudú pri zvoze akceptované).*

- Zberné nádoby musia byť označené **novým typom nálepky bielej farby s logom obce**. (Neoznačené alebo inak označené nádoby pri zvoze nebudú akceptované)

B) Pre právnické osoby a podnikateľov:

- Sadzba pri frekvencii **12 a viac vývozov** za kalendárny rok:
 - a) pri použití zbernej nádoby s objemom do 120 l: 0,09 € / kilogram = **2,916 €** / 1 nádobu
 - b) pri použití zbernej nádoby s objemom 240 l: 0,09 € / kilogram = **5,832 €** / 1 nádobu
 - c) pri použití zbernej nádoby s objemom 1 100 l: 0,09 € / kilogram = **26,73 €** / 1 nádobu
- Sadzba pri frekvencii **menej ako 12 vývozov** za kalendárny rok:
 - a) pri použití zbernej nádoby s objemom do 120 l: 0,18 € / kilogram = **5,832 €** / 1 nádobu
 - b) pri použití zbernej nádoby s objemom 240 l: 0,18 € / kilogram = **11,664 €** / 1 nádobu
 - c) pri použití zbernej nádoby s objemom 1 100 l: 0,18 € / kilogram = **53,46 €** / 1 nádobu
- Použitie veľkosti zberných nádob: do 120 l, 240 l, 1100 l
- Pôvodca odpadu oznámi obci výber zvolenej veľkosti zbernej nádoby a zvolenú frekvenciu vývozu.
- Zberné nádoby musia byť označené **novým typom nálepky zelenej farby s logom obce a žetónom na identifikáciu požadovaného vývozu v danom týždni**. (Neoznačené alebo inak označené nádoby pri zvoze nebudú akceptované). Žetóny poskytne pôvodcom odpadu obec bezplatne v počte kusov podľa zvolenej frekvencie vývozu.

3. Pridelovanie nových identifikačných nálepiek pre zberné nádoby na TKO

V mesiacoch Máj a Jún 2020 bude v obci prebiehať evidencia zberných nádob na TKO a prideľovanie nových identifikačných nálepiek ktorými budú označené zberné nádoby.

Dôvodov, prečo dochádza k výmene identifikačných nálepiek je viacero:

- Zmluvný zvozca TKO už niekoľko rokov zväžá všetky zberné nádoby v obci, bez ohľadu na to, či majú alebo nemajú nálepku, bez ohľadu na to, či pri dome je 1 zberná nádoba, alebo 3 zberné nádoby, bez ohľadu na to, či pri zbernej nádobe sú priložené ešte ďalšie vrecia v ktorých je odpad, bez ohľadu na to, či občan za odpad platí, alebo nie. Samozrejme – každú nádobu a každé jedno vrece s odpadom nám zmluvný zvozca spočíta, vystaví faktúru a Obec to zaplatí.
- Vydávanie starších evidenčných nálepiek v minulosti nebolo zo strany Obce nijako evidované. Chýbal prehľad o počte vydaných nálepiek, a tým aj o počte zberných nádob, ich veľkosti (120l, 240l, 1100l). V roku 2019 bolo v obci takmer 35% zberných nádob bez evidenčnej nálepky.
- Počet a veľkosť zbernej nádoby pre rodinné a bytové domy boli zo strany Obce presne definované už pred niekoľkými rokmi vo VZN 1/2013, VZN 5/2015, VZN 5/2018, a **ostali nezmenené** aj v novom VZN 3/2020. „ ...Domácnosť s počtom 1 – 5 členov môže mať iba jednu 120 l zbernú nádobu. Domácnosť, ktorá má viac ako 5 členov, môže používať ďalšiu 120 l zbernú nádobu (prípadne použiť jednu 240l nádobu)... „ Veľa občanov však dané pravidlo nedodržiavalo, a zo strany Obce sa dodržiavanie daného pravidla žiaľ nesledovalo. Faktom však je, že cena za manipuláciu a zvoz väčšej 240l zbernej nádoby je dvojnásobná, ako za menšiu 120l nádobu. A taktiež cena za manipuláciu a zvoz 1 vrecia s odpadom je rovnaká ako cena za 1 menšiu 120l nádobu.
- Finančný rozdiel (strata), ktorý je medzi ročnými nákladmi na zvoz a likvidáciu TKO v obci, a medzi ročnými príjmami od občanov za zvoz a likvidáciu TKO, je značný a z dôvodu výrazného rastu cien za zvoz a likvidáciu TKO aj dlhodobu neúnosný.

Po tom, čo prebehne distribúcia nových identifikačných nálepiek, **od 1.júla nadobudne účinnosť VZN č.3/2020** o nakladaní s odpadmi na území obce, ktoré bolo jednohlasne schválené poslancami Obecného zastupiteľstva. **Po tomto termíne bude zmluvný zvozca TKO zväžat iba tie zberné nádoby na TKO, ktoré budú označené novou identifikačnou nálepkou. Taktiež po tomto termíne už nebude zväžaný TKO uložený vedľa zbernej nádoby vo vreciach.**

... Budíme uvedomelí a zodpovední pri správnom nakladaní s odpadom !

V Huncovciach 05.06.2020

Ing. Peter Majerčák v.r.
starosta obce